SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
Пам'ятайте про Україну!
No. 114. JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, JUNE 17, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 17-го ЧЕРВНЯ 1988 Ч. 114. РІК XCV

ТИСЯЧІ ЛОТИШІВ ДЕМОНСТРУВАЛИ У РІЧНИЦЮ МАСОВОГО ВИСЕЛЕННЯ

Москва. — Як повідомляє агентство Ройтерс, в Латвії тисячі осіб демонстрували з приводу річниці масового виселення за наказом Йосифа Сталіна, що відбулося в 1941 і 1949 роках.

Демонстранти маршували вулицями столиці Латвії Риги і складали вінки в пам'ять своїх співгромадян, яких „переселили" в найдальші закутини СССР. Західні історики припускають що кількість осіб з Латвії, які з наказу Сталіна були виселені, перейшла 320,000. Біля 210,000 виселено у трьох хвилях терору, — між 1940-41 роками, між 1945-46 роками і в 1949 році. В тому часі виселено також естонців і литовців, зокрема в 1949 році, за спротив колективізації.

Совєтське агентство ТАСС признає, що демонстрація була чисельна, але дисиденти і екзильні групи подають, що було 10,000 протестуючих на вулицях столиці. Посадник міста Риги вперше дозволив на офіційне відзначення сумної річниці та приобіцяв, що буде поставлений пам'ятник в пам'ять виселених.

В минулому не дозволялось відзначувати річницю виселення в Сибір, як не було це дозволене також в Естонії і Литві.

Тепер агентство ТАСС подало, що також в Естонії були відзначування виселення її мешканців в Сибір, але не відомо скільки осіб брало в ньому участь.

В суботу хор „Думка" виступить на Союзівці

В суботу, 18-го червня ц.р., у навечер'я Дня Батька, виступить на Союзівці відомий хор „Думка" з Ню Йорку під батутою диригента Семена Комірного. Хор саме недавно повернувся з успішної поїздки по Европі, де також брав участь у величних святкуваннях 1000-річчя Християнства в Україні, що відбулися в Лондоні. Хор, очевидно, виконає деякі нові релігійні пісні. Початок концерту в год. 8-ій вечора.

Помер Микола Крумшин

Кінгставн, Н. Й. — В ніч з 15-го на 16-го червня ц.р. помер тут у місцевій лікарні на 66-му році життя в наслідок атаки серця Микола Крумшин, відомий будівельний контрактор, громадський діяч та щедрий жертводавець на громадські і народні цілі.

Микола Крумшин народився в Лісниках, повіт Підгайці, у Західній Україні. Від молодих літ був активний в юнацтві ОУН. В Америці став відомим контрактором. Він перебудовував дім Пласту в Ню Йорку, новий будинок НТШ в Ню Йорку, побудував дім сеньйорів „Галич" на Союзівці та був будівельним контрактором в будинку УНС в Джерзі Сіті.

Поруч активності в українській громаді він визначився особливо щедрими пожертвами на українські цілі, народні установи та акції.

Покійний Микола Крумшим був членом УНСоюзу і також подбав про те, щоб усі члени його родини були членами УНСоюзу.

Залишив у смутку дружину Олександру та дочки Любу і Соню. Інформації про панахиди і похорони будуть подані в чергових числах нашого щоденника.

Пастора О. Гарбузюка обрано віцепрезидентом Міжнародної ради християнських церков

Кейп Каневерал, Фла. — У днях від 6-го до 16-го червня ц.р. тут відбувся 12-ий Конгрес міжнародної ради християнських церков фундаментальної вітки євангельського християнства, яке стоїть в опозиції до прокомуністичної Світової ради церков.

Участь у Конгресі брали делегати й гості з цілого світу. Тільки з одних Філіппін прибули на конгрес понад 150 делегатів, а з Південної Африки делегати на чолі з Єпископом Ісаком Мокоемою репрезентували понад 4,5 міл. вірних. Дуже добре була зарепрезентована Південна Америка — хор з Бразилії і чисельна делегація з Аргентини, Еквадору й інших країн. З Европи прибули делегації з Голляндії, Німеччини, Англії, Франції, Швайцарії тощо.

Доповіді виголосили такі визначні промовці, як д-р Карл МекІнтаєр, президент ради, д-ра І. Гірос, лідер Пресвітерської Церкви в Бразилії, пастор д-р І. Стормер, д-р Антоніо Ормео з Філіппін, Єпископ Меттю Айога з Кенії, пастор Е.С. Айчер з Ливану і багато інших.

Пастор Олекса Гарбузюк голова Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства — Української Баптистської Церкви у четвер, 9-го червня, виголосив головну доповідь на тему „Комуністичне рабство", в якій він показав трагедію голоду в Україні 1932-33 років, згадав про Вінницю, Дубно й поневолення України Росією. Після доповіді конгрес прийняв спеціяльну резолюцію про 1000-ліття Християнства в Україні й закликав світ стояти на правовірних принципах новозаповітнього християнства.

У вівторок, 14-го червня на конгресі співали українські пісні під проводом пас-

(Закінчення на стор. 3)

У Філядельфії плянують маніфестацію

Філядельфія (КОНЛПУ). — Місцевий Комітет Оборони Національних і Людських Прав України закликає громаду Філядельфії і околиці взяти участь у маніфестації і молебні в неділю, 26-го червня ц.р., о год. 6-ій по полудні, перед Будинком Незалежности, при Честнат вул. між 5-ою і 6-ою вулицями, щоб в рамках святкувань 1000-ліття Хрищення України українською діяспорою урочисто відзначити у Філядельфії цей важливий ювілей.

Важливість маніфестації лежить у сучасних світових подіях: на початку цього місяця під час відвідин в Москві президент Роналд Реген офіційно порушив справу свободи віри в Совєтському Союзі, а зокрема відновлення Української Католицької Церкви; внутрішні відносини в Україні позначені певними малими полегшами в ділянці свободи слова, як це видно з української преси; під внутрішнім і зовнішнім натиском Москва погодилась на переговори з Ватиканом в справі існування Української Католицької Церкви.

Заплянована маніфестація має наголосити ці події та довести їх до відома наших співгромадян.

У Йонкерсі відбудеться триденний Фестиваль

Йонкерс, Н. Й. (Д. Мотрук). — Осередок Спілки Української Молоді в Йонкерсі є мабуть єдиний з організацій, що власними силами спроможний зорганізувати та провести два фестивалі річно, включно з власною програмою. Одноденний фестиваль при кінці літа влаштовується з рамени Відділу парків повіту Вестчестер, а у червні — 24-го, 25-го і 26-го буде триденний Фестиваль, який влаштовують сумівці із парофіянами церкви св. Михаїла на церковній площі. Недавно збудована церква потребує внутрішнього викінчення і за придбання фондів взялися місцеві сумівці, які із своїх зарібків на фестивалях досі зложили вже 6,000 дол. на церковні вітражі.

Цей фестиваль вимагає багато місяців підготови і цього року біля 20 комітетів з різних ділянок очолили — молодий дружинник Петро Дуда та Доротея Турчинська. Новим додатком до фестивалю буде 48-сторінкова програмка, яка спеціяльно призначена неукраїнцям з інформаціями присвяченими українській тематиці та 1000-ліття Хрищення України.

Атракцією фестивалю є ансамбль „Чайка" — 50 танцюристів, якими керує хореограф Орест Русинко. Вони під час свого кількарічного існування відвідали вже багато різних міст, виступали перед різною публікою, а їх найновіший виступ був на стейтовому фестивалі Джорджії.

У багатій програмі виступатимуть молодші танцюристи „Калина" та найменші сумівці, якими керує В. Юрчинюк. Під час цілого фестивалю буде пригравати оркестра „Два кольори" та музика до танців Миколи Лагойди. З гостей беруть участь: Микола Голодик — соліст, ансамбль „Гайдамаки" (диригент В. Васько), дует — Ліда і Зеня Джус та місцевий церковний хор, диригент д-р Олег Сохан.

На фестивалі будуть булки із прерізними речами для купівлі, а також різні розваги для дітей і старших.

Крім багатої на українські страви кухні варто відмітити, що буде дві льотерії, де перше і друге місце — це виграша тижневої подорожі для двох осіб до Акапульнко та триденної до Багамас.

ВІРМЕНІЯ ВИМАГАЄ ПРИЄДНАННЯ НАГІРНОГО КАРАБАХУ

Москва. — У середу, 15-го червня, Верховна Рада Вірменської ССР одноголосно прийняла резолюцію, яка закликає приєднати до Вірменії Нагірно-Карабахську автономну область, яка входить до складу Азербайджану. Сесія Верховної Ради Вірменії тривала п'ять годин і передавалася на місцевій телевізії.

Голова президії Верховної Ради Вірменії Грант Восканян оголосив про прийняття резолюції, вийшовши з будинку, де відбувалася сесія і де зібралися тисячі вірменів. У Москві про рішення сесії оголосив представник вірменської церкви Тігран Гурегян, який виступив перед кількома сотнями своїх співвітчизників, які зібралися на місцевом вірменському цвинтарі. Вони зустріли його повідомлення апльодисментами.

У понеділок, 13-го червня Президія Верховної Ради Азербайджану висловилася проти передачі Карабаху Вірменії. У п'ятницю відбудеться сесія Верховної Ради Азербайджану, яка, як очікують, затвердить резолюцію своєї президії. У зв'язку з цим, зауважують західні спостерігачі, в СССР наступить безпрецендентна „конституційна криза", коли керівництво двох союзних республік зайняло протилежні становища.

У лютому центральне партійне керівництво у Москві відкинуло просьбу вірменів про приєднання Нагірного Карабаху, викликавши багатотисячі демонстрації в обох республіках і в самій автономній області. Багатотисячні страйки нанесли економіці Закавказзя серйозної шкоди, а під час вірменського погрому в Сумгаїті загинули десятки людей, переважно вірменів. Газета „Московскіє Новості" повідомляє, що вірменські райони азербайджанської столиці Баку патрулюють вояки, щоб попередити напади на вірменів.

В резолюції, прийнятій у середу Верховною Радою Вірменії, говориться, що переважна більшість вірменів і мешканців Карабаху виступають за приєднання автономної области. 20-го лютого за приєднання до Вірменії проголосувала карабахська Верховна Рада, а через місяць цю просьбу підтримало місцеве партійне керівництво, яке заявило, що включення области до складу Азербайджану в 1923 році було неправосильним.

Представник вірменської церкви у Москві Т. Гурегян заявив, що тепер вірмени будуть чекати рішення центрального уряду, від якого в кінцевому результаті залежить доля Карабаху. „Всі ми очікуємо справедливого рішення", — сказав він.

Опублікували список делеґатів на партійну конференцію

Москва. — Совєтська газета „Московская Правда" опублікувала у виданні зі суботи, 4-го червня ц.р., список 319 делегатів від партійних організацій Москви, які братимуть участь у партійній Конференції. Конференція як відомо, розпічнеться 28-го червня. Західні дипломати, політичні спостерігачі і акредитовані в Москві кореспонденти оцінюють цей список, як „частинну перемогу" прихильників політики гласности і перебудови, що її висунув і почав систематично здійснювати теперішній генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Горбачов. „Перемога" прихильників М. Горбачова полягає в тому, що, наприклад, парторганізації не прийняли додаткових пропозицій і прізвищ висунених низовими клітинами і тим самим подиктували виборцям свою волю. Ці люди були раніше проголошені у щоденній пресі, але пізніше, при остаточному формуванні списка не попали на урядово-партійний реєстр, одним словом були вичеркнуті з партійного списка.

Не зважаючи, що усі висунені підтримують політику М. Горбачова і Політбюра, вони на список не попали. Декого відіслали до місця їхнього народження. Серед „покривджених" є

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

ЗГІДНО ІЗ ЗАЯВОЮ ЕВРОПЕЙСЬКИХ дипломатів в Об'єднаних Націях в Ню Йорку, країни Західньої Европи розпочали новий натиск на Америку та Адміністрацію президента Роналда Регена щоб виплатити бодай частину із своїх залеглостей до ООН. Фонди ООН вичерпаються вже у вересні ц.р. Державний секретар Джордж Шулц звернувся до генерального секретаря ООН Гавіє Переза де Куеяра з проханням щоб переслати йому листу що досі зроблено для поліпшення ефективности ООН.

ЯК ІНФОРМУЮТЬ ЖУРНАЛІСТИ, в Сальвадорі панує загально великий неспокій серед населення із-за непевного майбутнього. На це складається не лише затяжна війна і політична ситуація, але в останньому часі також сумні вістки про смертельну недугу президента Хозе Наполеона Дуарте.

В ІРЛЯНДІЇ І ВЕЛИКОБРИТАНІЇ є затурбовання звільненням Патрика МекВейта із-за браку певних доказів його вини у серії бомбардувань в 1980 році. Як відомо, Ірляндія і Великобританія підписали тепер договір, що обидва уряди будуть видавати політичних злочинців. Прем'єр-міністер Марґарет Тачер є дуже занепокоєна тим, що ірляндський суддя звільнив також терориста як П.МекВейт, вина якого є яскрава.

ПРОВІДНИК КОНТРАС в Нікараґуа звернувся до Уряду ЗСА з проханням про допомогу у зброї, щоб зміцнити свою позицію у переговорах зі сандіністами. Однак Уряд ЗСА поділений у своїх поглядах.

ГОЛОВНИЙ ПРОКУРАТОР Едвин Міз доручив видалити з американської території члена Ірляндської республіканської армії до Великобританії на цій підставі, що він прибув до ЗСА нелегальним способом. Його мають судити у Великобританії за вбивство британського військовика.

ПІСЛЯ ВИБОРІВ У ФРАНЦІЇ, що відбулися останньої неділі, президент Франсуа Міттеран виголосив на державній телевізійній мережі промову, у якій запевнив населення, що соціялістичний уряд, хоча не дістав більшості у в виборах до уряду, а лише 276 місць на усіх 577, буде старатися затримати стійкість і спокій у Франції. Президент у промові подав також свої головні цілі у наступних сімох роках, що включає повне знесення границь у Західній Европі. Це має наступити у 1992 році.

СВІТОВА ПРЕСА ЗАГОВОРИЛА ПРО ПІДПІЛЬНУ УКЦЕРКВУ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як подає кореспондент „Ню Йорк Таймс" Серджі Шмемен з Києва, 16-го червня ц.р., там відбулися величаві відзначування 1000-річчя Християнства у соборі св. Володимира, які передавано гучномовцями на бульвар Т. Шевченка. Однак усі ці святочні Літургії були під знаком 1000-річчя „християнства Росії", а не України. Але кореспондент „Ню Йорк Таймс", інтерпретуючи цю подію, подає історію християнства в Росії і відмічує проблему різних релігій в СССР. Він також подає, що в навечер'я офіційних святкувань в Києві Український Культорологічний Клюб в Києві скликав зібрання у справі 1000-річчя Християнства, тому що хрищення відбулося в Києві і, як пише кореспондент, „дало підвалини українській нації". Також він інформує про Богослужби з того приводу в Західній Україні, які відбуваються потайки, в каплицях і в лісах.

Більше на цю тему подає щоденник „Стар-Леджерс", також з 16-го червня ц.р., за агентством Ройтерса. Там сказано, що Степан Хмара, активіст Української Католицької Церкви, яка від 1946 року пішла в підземелля, поінформував чужинецьких кореспондентів, що святочні Богослужби з відзначенням 1000-річчя Християнства в Україні відбулися біля Львова 29-го травня і 5-го червня ц.р. Вони були зовсім не зв'язані із офіційними святкуваннями Російської Православної Церкви в Києві, на якій були чужинецькі представники Церков і дипломати. У своєму інтерв'ю з чужинецькими журналістами С. Хмара подав, що одна святочна Служба Божа відбулася в містечку Бунів, а друга в лісах біля містечка Біличин.

Священик Михайло Куць один із 186 українських католиків, що підписав минулого року звернення до уряду СССР про легалізацію Української Католицької Церкви, відправляв Богослужбу в Біличині, після того, як лісова каплиця була знищена офіційними чинниками і знову відбудована.

Агентство Ройтерс, подаючи цю вістку, зазначує, що Українська Католицька Церква є особливо сильна в Західній Україні біля границь Польщі та Чехо-Словаччини. Далі агентство інформує про історію Української Католицької Церкви та про С. Хмару. Він по званні лікар і перебув сім років в карному таборі за „протисовєтську пропаганду", а звільнили його щойно у 1987 році. Він поінформував журналістів, що українці-католики нараховують кілька мільйонів, і коли від них вимагали злуки з офіційною РП Церквою ні один з єпископів не перейшов на російське православ'я, а всі вони включно з Архиєпископом Йосифом Сліпим були арештовані. Він також подав, що недавно заложений Український Культурологічний Клюб звернувся у понеділок, 13-го червня ц.р. до уряду із закликом про звільнення усіх українських політичних в'язнів.

В АМЕРИЦІ

НА ЗАЯВУ ІЗРАЇЛЬСЬКОГО міністра оборони Їцака Рабіна, що цивільне жидівське населення на окупованому західньому березі ріки Йордану та в смузі Ґази мають право вбивати палестинців, які на їхню думку мають вогневі бомби, викликало загальне обурення та протест Уряду ЗСА. Речник Державного департаменту Чарлз Редман заявив, що ЗСА висловили Ізраїлеві свою думку про те, що „цивільне населення Ізраїля не повинно займатись втриманням правопорядку", але навряд чи Ізраїль буде прислухатись до думки ЗСА.

ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДЕФІЦИТ ЗСА в квітні ц.р. знизився до найнижчого рівня від серпня 1985 року, інформує Департамент торгівлі, стверджуючи, що дефіцит впав на 15.5 відсотка. Імпорт товарів з-за границі дуже зменшився, але їхня долярова вартість значно збільшилася і це привело до зменшення дефіциту. Вивіз американських товарів дальше зростає, бо запотребування за кордоном значно зросло з огляду на зменшення вартости доляра. Таким оборотом подій на міжнародному ринку зрадів не тільки президент Роналд Реген та його Уряд, але й біржа, яка є чуйним мірилом таких явищ.

ЛЕҐІСЛЯТУРА ПОВІТУ Саффок, що знаходиться на Лонг Айленді в стейті Ню Йорк, відкинула вето голови повіту Патрика Гелпіна і впровадила в життя перший в Америці закон, який має регулювати компютори та інші апарати з екранами на місцях праці. Одобрено також закон, який вимагатиме від працедавців забезпечення на очі для працівників, що вживають відеостанції, дати їм добре освітлення та взагалі кращі умовини праці. Цим зраділи дуже провідники робітничих профспілок по цілій країні, заявляючи, що повіт Саффок стане зразком для інших повітів і стейтів.

У ВІВТОРОК, 14-ГО ЧЕРВНЯ ц.р., агенти Федерального Бюра Інвестиґацій перепровадили несподівані обшуки в Пентагоні, заявляючи, що це було частиною одного з найбільших слідств у справі хабарництва урядовців, які мають до діла з надаванням контрактів для Департаменту оборони. Речники ФБІ заявили, що обшуки проведено одночасно у 12-ох стейтах, щоб закінчити слідство, яке триває вже два роки у справі хабарництва між контракторами Департаменту оборони, дораниками і державними працівниками.

КОМІСІЯ ГОЛОДУ Є ЗАГРОЖЕНА

Як інформують з Вашінгтону, Державна комісія дослідження причин і наслідків Великого голоду в Україні в 1932-33 роках, реченець якої продовжено в Сенаті і Палаті Репрезентантів законопроєктом ч. 2304, є під загрозою вето президента Роналда Регена за порадою Департаменту справедливости ЗСА. Конечним є щоб українські громадяни висловили свій протест проти можливого вето, телефонуючи негайно до інформаційного бюра Білого Дому на число (202) 456-7639, або висилаючи мейлграми, потелефонувавши до Вестерн Юніон на число 1-800-257-4900 та попросивши оператора ч. 9423. Цей оператор має вже текст готовий до Президента, отже слід подати ім'я, прізвище і число телефону і мейлграма буде доставлена до Білого Дому наступного дня. Кошт — 5.75 дол. Президент повинен підписати або відкинути законопроєкт до 22-го червня ц.р. Отже діяти треба негайно.

Виходить книжка, яка дуже потрібна

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Ще здається ніколи за довгі роки нашого поселення поза межами України не мали ми стільки потреби для постійного вияснювання неукраїнцям нашого давнього минулого, як саме у цьому році, коли відзначуємо 1000-річчя Християнства в Україні.

І тут включилися справді всі українці, не лише науковці і знавці історії нашого християнства, але кожний звичайний громадянин, читаючи раз-у-раз в чужинецькій пресі та довідниках про „1000-річчя християнства Росії" старається спростовувати, пише, говорить і як лише вміє пояснює складну історію нашого народу і наших Церков.

Саме тому так дуже ми відчуваємо брак відповідного довідника із хронологією всіх подій в англійській мові, яка сьогодні стала справді міжнародною коли йдеться про порозуміння поміж народами.

Ред. О. Зінкевич (посередині) з відбитками зложеного вже матеріялу книги. До редакції „Свободи" зайшли з ним д-р Ю. Солтис (зліва) і В. Вишневський.

Тому, коли до редакції „Свободи" зайшли представники Крайового Комітету Тисячоліття Християнства в Україні і наш колега „по перу" ред. Осип Зінкевич з вісткою, що у червні появиться енциклопедична хронологія п.н. „Тисяча років Християнства в Україні" в англійській мові, це була справді радісна вістка.

Видання, як пояснили нам представники комітету д-р Юрій Солтис, голова Ділового Комітету і його заступник Вячеслав Вишневський, це спільна праця цілого ряду українських молодих професіоналістів, як також знавців того питання, які під проводом ред. О. Зінкевича і Андрія Сороковського, докторанта історії Церкви виконали це велике завдання.

Енциклопедія появляється першим накладом в 4,000 примірниках і головний керівник цієї праці ред. О. Зінкевич відразу дає нам проспект видання та пояснює, що книжка складається із десяти розділів, в яких

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to: Svoboda
Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на: Svoboda
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Туга за молитвою у публічних школах

Професійне опитове аґентство Ґеллупа запитувало 2,109 американських мужчин і жінок в різних стейтах, з обох політичних партій, релігійно практикуючих і „агностиків", себто недовірків. Висліди були просто ревеляційні: американські громадяни з усіх названих груп заявили більшістю від 51 відсотка до 79, що вони не будуть голосувати на такого президента, який буде противитися зголошеному президентом Реґеном Додатком до Конституції, який привертає молитву у публічних школах. Цей проєкт нового Додатку тісно в'яжеться з рішенням Верховного Суду з дня 17-го червня 1963 року більшістю восьми членів проти одного, що виголошування або відчитування молитви чи якоїсь частини з Біблії у публічних школах є протиконституційним актом, бо в Америці Церква відділена від держави. Ця справа опинилася була в судах і дійшла аж до Верховного Суду, коли одна жидівка з нюйоркської дільниці Бруклина зголосила скаргу, що її сина у народній публічній школі примушують вставати і брати участь у молитві на початку шкільних лекцій.

Скасування молитви у публічних школах, ба навіть мовчазної хвилини „медитації" — це був один з найбільш яскравих актів американського лібералізму. Порівнюють цей акт тільки із рішенням Верховного Суду у т. зв. „Міранда" — справі, що кожному арештованому, навіть убивникові, зловленому на гарячому вчинку, треба пригадати, що він має право не відповідати у слідстві без адвоката. Це рішення мало такий практичний наслідок, що деяких убивників звільнювали без найменшої кари тому, що при арештуванні його забули перечитати йому його „права".

Заборона молитви і навіть мовчазної хвилини задуми у публічних школах стала предметом довгих, пристрасних дискусій і безлічі друкованих міркувань. Звернено увагу на нісенітницю проголошення молитви у публічних школах „антиконституційною", коли на всіх американських банкнотах від одного доляра почавши вгору є напис „Ми віримо в Бога", і коли Президент і члени Верховного Суду та взагалі всі високі державні урядовці мусять складати присягу з рукою на Біблії.

Присягу складається також при прийманні американського громадянства. Кожна присяга є зобов'язанням супроти якоїсь Вищої Сили та величезна більшість присяг в Америці закінчується словами „Так мені, Боже, допоможи".

Не тільки духовники, але й педагоги, психологи і соціологи, всі, що цікавляться вихованням і психікою дітей та молоді, стверджують, що виключення з публічних шкіл молитви відбилося страшенне неґативно на психіці шкільної дітвори і молоді, на обниженні шкільної дисципліни, на скеруванні вихованців народних і середніх шкіл на речі матеріяльного, а не духового характеру. Страхітливий упадок моралі у школах, небувале ще тому півсторіччя явище масової вагітности малолітніх дівчат-учениць, пошесть наркотиків, убивства серед шкільної молоді, все воно в більшій чи меншій мірі пов'язане з атмосферою, яка настала у школах, з яких прогнано молитву.

Члени Верховного Суду призначувані досмертно. Тому дуже важко змінити персональний склад Верховного Суду, який почав вирішувати справи найтісніше пов'язані з цілим життям суспільства. Президент Реґен використав згоду для призначення на опорожнені місця трьох членів Верховного Суду, більш консервативного а не ліберального світогляду. Ліберальний Конґрес з його демократичною більшістю спершу тільки в Палаті Репрезентантів, опісля також у Сенаті, відкинув першого кандидата, суддю Апеляційного суду у Вашінґтоні Борка, не з уваги на його правничі кваліфікації, а з суто партійно-політичних причин, щоб зробити наперекір Президентові і щоб не допустити до Верховного Суду людини з великим авторитетом юриста не ліберала. Тому Президент зголосив проєкт Додатку до Конституції, який уневажнює це злощасне рішення Верховного Суду у справі молитви.

„Ню Йорк Таймс", повідомляючи про опити аґенства Ґелуппа додає, що ця справа „не є предметом у цьогорічній виборчій кампанії. Не є, але може бути. Все залежить, як її поведе віцепрезидент Джордж Буш, який на жаль, до цього часу виявився млявим і нерішучим противником крайнього ліберала Майкела Дукакіса, який не визнає Церкви і релігії у родинному і громадському житті.

Михайло Шафранюк

ЩОБ НАШІ СЛОВА НЕ РОЗМИНАЛИСЯ З ДІЛАМИ

Усі ми тут, на Заході, боремося за привернення українській мові в Україні належного їй місця, за те, щоб нею, нашою рідною мовою, користувалися у державних, громадських, освітніх, культурних, господарських установах, в підприємствах, школах, клюбах. Боремося за те, щоб українська мова лунала на вулицях усіх міст України, щоб нею користувалися у спілкуванні адміністратори, господарники, службовці, знайомі, учні, закохані. Щоб українською мовою розмовляли українські батько й мати зі своїми дітьми: Наша боротьба за привернення українській мові належного їй місця співзвучна з боротьбою найшляхетніших діячів української культури на Україні. Ми радіємо, що на сторінках сучасних українських часописів, журналів сміливо лунає домагання зберегти українську мову, зробити з неї мову Української Республіки. Одночасно, ми наполегливо, на кожному кроці, тавруємо дотеперішнє витіснювання української мови з усіх ділянок життя в Україні, ми обурюємося з того приводу, що багато з-посеред українців включно з першим секретарем ЦК КП України Володимиром Щербицьким, в службових, а, може, й у приватних відносинах, послуговуються російською мовою. Ми, абсолютно виправдано, називаємо тих українців кривдниками рідної культури, свого народу, своєї нації, які спричиняються до нівелювання української культури.

Усе, про що тут сказано, робимо правильно, так ми повинні робити.

У стосунках між людьми від давніх часів існує принцип так званих „чистих рук", який зводиться до такого: щоб вказати комусь на неправильність поведінки, треба самому поводитися добре. Саме у контексті цього принципу гляньмо на себе, на українську громаду у вільному світі. Чи ми не без гріха у відношенні до української мови, чи ми, як того вимагаємо від українців в Україні, послуговуємося рідною мовою там, де це можливо, отже в українських установах, організаціях, під час зустрічів українців, у спілкуванні зі знайомими, в сім'ї. Ось декілька прикладів, які свідчать про те, що наші слова часто розминаються з ділами.

Від кількадесяти років у Торонто діє Клюб Українських Професіоналістів і Підприємців. Спочатку все спілкування в рамках клюбу відбувалося по-українськи, і це було зовсім природне, самозрозуміле, бож ми — українські підприємці і професіоналісти. Згодом, з метою згуртувати в клюбі якнайбільше членів, (а в Торонто є кількасот українців-адвокатів, стільки ж лікарів), правління клюбу вирішило ввести двомовну, українську і англійську, форму спілкування, включно до писання двомовних протоколів. Виявилося, однак, що цей засіб не дав бажаних результатів. Дійсність показалася такою, що членами клюбу ставали лише свідомі свого походження українці, а ті — знають українську мову, принаймні у мові. Невдача з засобом уведення двомовности в клюбі повинна б привернути одномовне, українське спілкування у ньому, а тим часом практика пішла у протилежному напрямку — до переходу на виключно англійську мову. Можна зрозуміти, що молодому поколінні в Канаді й ЗСА легше розмовляти по-англійськи, як і в Україні за сучасного стану по-російськи. Однак, обов'язок пошани до мови батьків наказує українцям послуговуватися українською мовою. Отже, вважаю, і Клюб українських професіоналістів і підприємців повинен вернутися до практики вживання української мови. Там, в Україні, досі насаджували російську мову, а тут нам ніхто не насаджує англійської.

Невеликий відсоток найсвідоміших батьків посилає дітей у суботні школи й на курси українознавства, вимагаючи від вчителів добрих результатів у навчанні української мови. Тим часом є такі батьки, які, прийшовши до школи, в якій існує обов'язок порозуміватися між собою виключно українською мовою, також на перервах, звертаються до своїх дітей по-англійськи. Це — прямий доказ, що розмовною мовою у таких родинах є англійська мова. Такі батьки, пояснюючи свою поведінку, покликаються на факт загального в Канаді користування англійською мовою. Це, на мою думку, не становить виправдання, бож і на Україні під сучасну пору найбільш поширеною є російська мова.

Кілька років тому в Торонтському університеті мав доповідь для українських студентів і вільних слухачів, отже старшого покоління українців, один з професорів із ЗСА, спеціяліст від української мови. Доповідь, може й на вимогу Клюбу українських студентів, професор читав по-англійськи. По-англійськи також відповідав на запитання, формульовані по-українськи. Чому? А після закінчення офіційної частини дехто зі старших українців по-українськи висловлював своє задоволення зі зустрічі з професором, який дякував по-англійськи. Той же професор написав по-англійськи книжку, темою якої є захист української мови перед русифікацією. Чи сказане не вказує на розбіжність слів і діл?

(Закінчення на стор. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Свято 50-ліття смерти Є. Коновальця у Ню Йорку

В цій особливо вагомій, патріотичній, хоч і трагічній півстолітній річниці смерти одного з найвизначніших героїв нашої новітньої історії, полковника Євгена Коновальця, українська громада віднайшла свій, такий побажаний, цінний і потрібний момент суспільно-політичної сукупности та об'єднання. Тільки цей сам чинник підніс на дусі всіх і піддав сподівання на кращі досягнення та успіхи в цьому напрямі в майбутньому.

Дня 5-го червня ц. р., у відновленій залі Народного дому по полудні, відбулось Свято старанням Крайового ділового комітету. Складався він із представників трьох важливіших політичних організацій ОДВУ, ООЧСУ й ОПВБУ. Відкрив програму імпрези д-р Б. Шебунчак. Промовляли д-р Р. Борковський: „Євген Коновалець — військовик і революціонер", ред. В. Мазур: „Євген Коновалець — державний муж і політик" та інж. П. Байбак: „Євген Коновалець у ЗСА і Канаді". Очевидно, свято було зорганізовано якось нашвидкоруч, бо наприклад, не було навіть друкованої програмки. А це ж пам'ятний і важливий документ. Тому заповідачем був енергійний і швидкий Ігор Длябога. Про промовців і їхні доповіді напише хтось інший, а я займуся тут тільки мистецькою частиною програми.

Зі співом виступила відоме оперове сопрано, Марта Кокольська-Мусійчук, виконуючи при досконалому акомпаньяменті піяніста Томи Гринькова три пісні: „Синю чічку" М. Гайворонського (слова В. Бобинського), „Спіть скалічені" В. Шутя та „Як давно" Г. Китастого. Заповідач, на жаль, не подавав імен авторів текстів пісень. Це прикрий недогляд, бо творцями пісень, крім композиторів є і поети. А винувата тут буває часто байдужість самих співаків, які не розуміють, що поруч музикотворців, належить ставити й імена поетів. Наші співаки молодшої ґенерації цієї славної стрілецької пісні „Синя чічка" якось не знають. Шкода. М. Кокольська Мусійчук пригадала часи, коли ця щемливо чудова пісня (а друга — це „Засумуй трембіто") були співані майже на кожному концерті. УСС-си відійшли і немає кому пропагувати їхніх задушевних співів. Пісня Шутя не співана ще, має підхожий текст, проте музика не дуже захоплююча. Найчастіше виконувана пісня співачки останньо це „Як давно". Хоч коротка рецитація наприкінці співу зовсім зайва, виконання пісні було гарне і зворушливе. Оплески слухачів засвідчили це.

Оперовий співак бас Андрій Добрянський, був прав доподібно, дещо недиспонований. Програма його (чотири пісні) була добре підібрана, крім пісні „Видиш брате мій", тобто „Журавлі" Л. Лепкого. Співати її, як сольову річ у нас не водиться, просто тому, що здобути нею успіх — це нездійснення бажання. Це бо пісня — хорова. А коли знаменитий Борис Гмиря співає її таки, як сольо, то замість хору його супроводить капеля бандуристів. Однак ми з приємністю слухали фортепіянового дострою Л. Ревуцького у виведенні Гринькова. А далі змінювати оригінальні слова поета Богдана Лепкого не годилося б (наприклад, замість „шнурком", „шнуром" чи замість „в сірій", „в темній мряці"). Ці зміни вчинили мабуть совєтські редактори, але співак знає властиві слова, що їх ми тут, за стрілецьким збірником пісень „Сурмою", співаємо. Недиспозицію співака відчувалось у Людкевичевій „За байраком байрак" (слова Шевченка). Пощастило співакові куди краще в „Думі про матір Україну" Вериківського; голос бо звучав чіткіше і приємніше.

Чи не найкращою і найбільш промовистою точкою програми була декламація нашої молодої і талановитої актриси Стефи Наркевич-Юзенів. Було це в блискучій, патріотичній поезії Боєслава „Гимн народові героїв". С. Назаревич-Юзенів виголосила її зі справжньою глибиною переконання і душевного переживання.

Кінцевою точкою програми був полум'яний дует „Пісня соборної України" з розмашною музикою М. Гайворонського у виконанні Кокольської-Мусійчук та Добрянського. Після рясних і бурхливих оплесків, заповнена слухачами заля, проспівала назакінчення спільно і бадьоро гимн „Ще не вмерла Україна".

Оце дуже рідкісне свято залишило в учасників імпрези щире і потужне враження справжнього національно-патріотичного піднесення!

Пилип Демус

СВІТОВИЙ З'ЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРІВ

I.

Цього року з'їзд лікарів, членів Лікарського Товариства у Відні є особливим, бо 1988 рік є особливим для українського народу з уваги відзначування 1000-річчя Хрищення в Україні. Та й під цим аспектом, а ще й щоб відновити приязнь колеґ, нав'язану кілька років тому, відбуватиметься цей з'їзд в днях 1-го — 7-го липня ц. р.

Коли ми плянуємо подорож до столиці, то було б добре пригадати собі дещо з історично — політичного аспекту цієї колись світової столиці в серці Европи. Відень, столиця нинішньої малої гористої країни, всього бо сім мільйонів населення — Австрії розположений по обох берегах Дунаю і має характер старого історичного міста. Відень і Штравс — це синоніми: тут працювала оперета і камерна музика. Тут пишається катедра св. Стефана, побудована 1137 року на площі цієї самої назви. Ця катедра віддзеркалює зразки готицького стилю з домішкою романського. Відомий є тут також 20-тонновий дзвін, вилитий з канонів турецьких, здобутих у війні. Далі можна бачити тут комплекс кайзерівських палаців, Національну бібліотеку, Еспанську школу їзди, найкращу вулицю т. зв. Рінгштрасе. При цій вулиці можна бачити пам'ятники та величаві будівлі. Тут також найстарший німецький університет з 1365 року.

Відень взагалі багатий в опери, музеї, бібліотеки та інститути мистецтва. Бувши у Відні, не можна не побачити славного Ратуша, палацу Шенбрун, збудованого в стилі рококо, або Бельведеру в — баракко князя Євгена Савойського. Столиця Австрії є також осідком славного на весь світ хлоп'ячого хору, „Wiener Singer Knaben", який захоплював і нас у Джолієті своїми голосами і сценічною грою кілька років тому.

Відень два рази знайшовся у смертельній небезпеці перед турками. У 1683 році Собєський з 20,000 армією козаків та австро-пруські князі відбили турків. Цісар, який втік з Відня, повернувшись назад навіть не подякував нашим козакам і Соб'єському („Навіть не торкнув свого капелюха?")

Ще б згадати Юрія Франца Кульчицького, що походив з Дрогобича й був мешканцем Відня. Він став у Відні популярним завдяки своїй першій кав'ярні. Фактом тако ж є, що Кульчицький знаючи турецьку мову, під час облоги Відня вночі продістався з листом до цісаря, що стаціонував з армією поза Віднем. За цю відвагу Кульчицький зразу став багатирем міста, а Союз кав'ярень поставив йому пам'ятник.

Відень — осідок кайзерів Австрійської імперії, канцелярія якого домінувала над 17 різними націями, місце Віденського конґресу 1814-15 років, після упадку Наполеона, де чотири головні потуги: Прусія, Австрія, Великобританія та Росія розподіляли між собою великодержавні функції своєї політики над цілою Европою.

Австрія — малий гористий край — у середньовічньому пероді мала претенсії стати імперією з частиною Польщі, українськими землями Східньої Галиччини, Закарпаття, Буковини та цілим рядом підбитих слов'янських і неслов'янських країн. Ніде правди діти, українці цих трьох провінцій силою політичних змін з 1772 року стали громадянами Австрійської імперії й були здані на ласку й неласку австрійських монархів. Бувши чотири століття під контролею Польщі, Галичина стала колонією й попала під довгий період наполегливої польонізації.

Серед польського суспільства витворилася особлива кляса громадян, які здобули протягом століть необмежені в Польщі привілеї. Це були магнати, власники великих посілостей, а потім шляхта. Рівночасно з окупацією Галичини 1387 року прийшли на українські землі єзуїти, прислані польською ієрархією, як противага західньому протестантизмові, що тоді поширювався скорим темпом у Польщі, а звідти закрадався на двори й українських маґнатів (Двір Острозький). Єзуїти закладали на українських землях польські школи і радо приймали дітей української вищої кляси громадян (якщо ще такі були), бувши певним, що ті діти після закінчення такої школи, стануть борцями за польські ідеї (Ярема Вишневецький, родина Острозьких, Сапіга та ін).

Польські маґнати, польська шляхта та єзуїти зі своєю римо-католицькою програмою були духовною та економічною катастрофою для Галицької волости. Щодо відношення польських магнатів до свого уряду, то вони не узнавали жодного авторитету, для них закон не існував. Жили розкішно, без почуття якогось суспільного обов'язку чи відповідальности. Кожний з них утримував когорту гайдуків на те, щоб робити напади, або грабунки, навіть убивства. Тільки держава могла присікти їх сваволю. Тим часом шляхта творила тут державу та своїм відомим вето паралізувала в сенаті всякі спроби конституційних змін.

Закінчення буде.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН, промовляючи в Державному департаменті до членів Атлантійської ради, групи приватних осіб, які підтримують Північно-Атлантійський Оборонний Союз, заявив, що їдучи до Торонто на економічну конференцію сімох індустріяльних країн має на меті там звернутися до них про їхнє включення у „спільну офензиву" проти міжнародної незаконної торгівлі наркотиками. Учасниками згаданої конференції будуть Японія, Західня Німеччина, Франція, Англія, Італія, Канада і ЗСА.

Богдан Цимбалістий

ГРОМАДЯНСЬКА ПАСИВНІСТЬ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

IX

Коли приглянутися, як витворюються провідна верства в державних народів, тобто не лише члени урядів, але тисячі і тисячі людей на різних відповідальних посадах міністерствах і закордонній службі, можна побачити, що звичайно рекрутуються з родин, які зберігають традицію довгої політичної служби. За інтересування політичними справами і бажання брати активну участь в політичному процесі переходить з покоління в покоління. Діти ідентифікуються з батьками, мають безліч нагод прислухатися до їхніх опіній, спостерігати, як вони виконують свої громадянські обо'язки і це все править їм за приклад для їхнього життя. Політично пасивні батьки, — а вони становлять величезну більшість в нашій громаді — виховують найчастіше пасивних синів і дочок. Вони наслідують їхню приватницьку філософію життя, їхню втечу від громадського обов'язку та їхню глухоту на голос сумління. Певне число тих громадянсько вироблених жертвенних громадян, (а їх лише яких 12,000) ідуть слідами батьків і анґажуються в життя українських установ та організацій, або в американське політичне життя, і є жертвенними. Однак чимало молодих українців, дітей жертвенних патріотичних батьків, підпало під вплив панівної донедавна настанови частини американської молоді і вважає метою свого життя тільки задовольняти свої особисті потреби.

У висліді настала в нашій громаді в Америці серйозна криза — криза проводу. Нема охочих з-поміж наших молодших поколінь, входити до проводу, або хоч би ставати членами наших установ та організацій, мало хто з них готовий підтримувати їхню діяльність хоч би фінансово. Паралельно з цим іде брак охочих аґанжуватися в американський політичний процес, тобто кандидувати на різні пости, бути добровільцями у виборчих кампаніях, жертвувати гроші на підтримку прихильних нам кандидатів тощо.

Можна сподіватися, що зчасом, з кожним новим поколінням, впливи американської чи канадської політичної культури, які вимагають поміркованої політичної активности від своїх громадян, будуть сильніші і тим самим більше осіб українського походження позбуватимуться успадкованої обережности, вичікування та нехоті до політики. Цей процес може тривати дуже довго. Постає питання, чи можна цілеспрямовано вплинути на нього, приспішити його, щоб ми не чекали аж кілька поколінь, поки здобудемо впливи в американському житті і зокрема на американську політику.

Роля батьків

Можливості впливати на події і на той процес нашої політичної активізації в Америці існує, якщо ми усвідомимо собі, якими ми є, у чому наша сила і в чому слабкість і тоді раціонально обміркуємо, що може робити громада і кожний особисто, щоб дещо змінити. Метою цієї статті є саме допомогти усвідомити собі нашу успадковану громадянську пасивність навіть у країнах вільного світу дарма, що тут очікують від нас більшого зацікавлення та участи в громадському та політичному житті. Таке усвідомлення — це перший крок до змін. Якщо серед нас самих: батьків, дідів, родичів, в усій нашій громаді пануватиме переконання, що вже час позбутися страху і нехоті до політики, що нам треба анґажуватися у життя цієї країни, в різних його ділянках, це матиме вплив на доростаючі покоління. Діти бачитимуть, що їхні батьки й родичі бажають цього, бо воно є чимсь вартісним і почнуть цікавитися можливостями здобувати впливи і владу в цій країні. Якщо батьки будуть переконані в цій потребі, не будуть відраджувати дітей від участи в політиці і навпаки дораджуватимуть іти туди, де можна здобути владу.

Українські батьки дуже дбають про виховання своїх дітей. На виховання дітей вони не жалують ні часу, ні зусиль ні гроша. Вечорами і „вікендами", замість відпочивати, вони возять своїх дітей, як не до школи українознавства, то на сходини Пласту СУМА чи ОДУМ-у, або до школи танців, на проби хору чи на лекції фортепіянової гри. Вони купують для них народні одяги, бандури, а літом висилають до українських, часом віддалених таборів. Усі ці зусилля заслуговують на признання й подив.

Проте така запопадливість батьків може йти задалеко, коли вони стараються за всяку ціну охоронити своїх дітей від будь-якої втрати приємности чи вигоди. Батьки, що самі зазнали недостатків намагаються захистити від них своїх дітей. Вони самі можуть жити дуже ощадно, але нічого не відмовлять своїм дітям. А діти, призвичаєні до того, що вони можуть мати все, що запрагнуть, в пізнішому віці нездібні відмовити собі ніякої приємности в ім'я чогось вищого. Проте однією з цілей морального виховання дітей є прищепити їм сенс жертвенности і посвятити в ім'я добра іншим, своїй громаді та батьківщині. Відмовити собі чогось в ім'я вищої цілі — це вимога християнської віри, це основа патріотизму. Впоювати такий сенс жертвенности в дітей нелегко в часі і країні, де панівною філософією життя молодих поколінь стало — шукання тільки задоволення власних потреб і забаганок.

Так перебрана від батьків приватницька настанова в багатьох наших молодих людей ще поглибилася під впливом цієї панівної, еґоцентричної філософії життя молодих американських поколінь.

(Цей брак жертвенности та ідейности серед великої частини американських молодих поколінь турбує американських виховників і громадських лідерів).

Часом батьки підсилюють таку настанову до життя, коли відкидають всякі звернення до жертвенности їхніх дітей, бо мовляв, „вони не мають грошей". Вони не хочуть бачити, що їхні діти, які нібито „не мають грошей", щоб пожертвувати кільканадцять долярів на якусь українську установу чи акцію, легкою рукою видають сто і більше долярів на одну вечерю з товаришами, їздять „мерцедесами", що коштують 30 тисяч дол., проводять вакації у найдорожчих готелях в різних країнах світу, будують люксусові доми і т. п. Вони нічого не хочуть собі відмовити, навпаки, прагнуть мати всі вигоди вже в молодих роках свого життя, Батьки підсилюють таку настанову, коли їх виправдують.

Анґажування в життя своєї громади і американської суспільности вимагає певної жертвенности, посвяти та ідейности. Хто позбавлений цього, волітиме жити тільки для себе.

Закінчення буде.

Відкрилася завіса і середину сцени освітили світла рефлекторів... І тоді чарівний голос пронісся зі сцени і полонив авдиторію. Як тільки затихла українська мелодія „Пісні Любови", на сцені появилася чарівна силюета співачки. Це була Джой Британ з Лас Веґас, сяючи мов зірка, якою вона і дійсно є, бо була зодягнена в багату сріблом сяючу суконку. „Я є горда, що я — українка!" заявила з великим запалом і любов'ю. Це була перша поява української зірки з Лас Веґас в Чикаґо і прем'єра її концертового турне світового засягу для вшанування Тисячоліття Християнства в Україні.

„Наша Радість" або „Потіха", як її популярно називаємо в українському середовищі, була запрошена виступити в Чикаґо в концерті-бенефісі на користь катедральної школи св. о. Миколая шкільною радою. Концерт відбувся 20-го травня в авдиторії Лейн технікал. Разом зі співачкою прибула сюди і талановита піяністка з Філядельфії Ірена Пелех-Зварич. Отець д-р Андрій Чировський провадив програму і в своїй промові привітав обі гості.

Дж. Британ розпочала концертове турне з нагоди Тисячоліття

Приємно після концерту зфотографуватися на пам'ятку з улюбленою співачкою.

Джой Британ-Козодій — це канадійка українського походження з третьої ґенерації, яка народилася в Пайн Фалс, Манітоба, і виростала у Вінніпеґу. Вона невимовно вдячна своїм батькам, що вони вкорінили в ній глибоку любов до української пісні, звичаїв і культури.

Протягом усіх років, виступаючи на сценах славної столиці американського розвагового світу Лас Веґас, вона відчувала велике бажання поділитися спадщиною свого народу з іншими і це її деколи вдавалося на різних музичних фестивалях, де співала українські народні пісні. Цей рік „наша Радість" вирішила присвятити цілковито ювілеєві Тисячоліття, залишаючи свою кар'єру в Лас Веґас. „Я їду як амбасадор української пісні і звичаїв, щоб заохотити нашу молодь плекати нашу мову і культуру", сказала вона. І вона є дійсно народним одухотворенням, як стверджують всі, що мали приємність бути на її концерті і бачити особисто.

Джой Британ — співачка великих артистичних і голосових спроможностей. Її голос звучить глибоко настроєво, коли співає „Взяв би я бандуру", і глибоко драматично, коли співає молитву з опери „Запорожець за Дунаєм" Гулака-Артемовського. Допомагаючи собі відповідними жестами, з великим гумором виконала пісню „Штучні рожі". Її рецитація „Я є українська мови" виказує силу її повної інтерпретації. Вона вміє висловити глибокі почування без перебільшеного сантименту. Цю поему вона рецитує в прекрасному українському народному одязі. У заключній своїй пісні „Не плач, Україно" наша зірка відкрила ще один прояв свого таланту як композитор слів і музики. Треба було бачити реакцію захопленої молоді.

Наш Чикаґський Владика Інокентій Лотоцький так хвалив Джой: „Господь Бог обдарував її багатим і мелодійним голосом. Це є видиме, що вона прагне поділитися своїм даруванням з нашими громадами під час тих ювілейних святкувань". Посадник міста Лас Веґас Рон Люрі назвав Джой Британ амбасадором Доброї Волі для всіх громад світу. І він не міг краще вибрати!

Виступ Джой був збагачений музикою її акомпаньяторки Ірени Пелех-Зварич. Піяністка, також українського походження, концертувала по всіх східніх стейтах Америки і в Канаді. Виступала також у місцевій радіопрограмі та в радіо „Вільна Европа". Чикаґська публіка мала приємність слухати її виконання трьох композицій: „Гуцульської токати" Кос-Анатольського, „Сонати ф-дур" Дмитра Бортнянського і „2-ої рапсодії" Миколи Лисенка. Нині Пелех-Зварич працює асистенткою у свого професора та вчить гри на фортепіяні в музичній школі Сеттелмент та в Українському Музичному Інституті у Філядельфії. Також працює як учителька музики в шкільній системі у Філядельфії.

В другій половині програми виступали наші місцеві танцювальні групи. „Громовиця" виконала „Гопака" і „Буковинський танець" хореографії Роксани Дикої-Пилипчак і Марти Городиловської-Козицької. Танці були виконані плавно з ліричним забарвленням. Р. Пилипчак і М. Козицька наполегливо із великим відданям працюють над традиційним танком, а також вводять до них балетну техніку.

Школа українського балетного і народного танцю при парафії свв. Володимира і Ольги виконала „Козачок" і „Маленькі гуцулочки". Краса народного одягу і виконання молодечих ансамблів під артистичним керівництвом Р. Пилипчак і М. Козицької захоплювали присутніх, які нагороджували їх щедрими оплесками.

Українська школа національного балету, яка репрезентує організацію СУМА, виконала „Гуцульську Сюїту" і „Гопака" під артистичним проводом Євгена Літвінова. Вони показали велику динамічну силу, чим славиться ансамбель „Україна", який є також під проводом маестра Літвінова.

Багато дітей обох ансамблів є ґрадуантами або ще студентами школи св. о. Миколая. Треба подивляти, що вони вклали так багато праці для власної школи. А Славко Біланич, вітаючи нашу українську зірку, сказав як представник школи: „Наша найглибша і найтепліша подяка для Вас за посвяту часу і придбання фондів для школи. Наші серця справді є сповнені щастям і любов'ю". Якщо наші діти і наша молодь підуть за прикладом Джой Британ, то ми ще довгі покоління затримаємо нашу українську ідентичність.

Ярина Жмуркевич

Літературний вечір М.Ласовської-Крук в Лос Анджелесі

Лос Анджелес, Каліф. (З. Матла-Рихтицька). — Місцеві любителі драми і прози, особливо ті, котрі мали нагоду захоплюватися повістями „Під чорним небом" і „Дзвінка молодість", як рівнож драмами „Олеся", „Віщування старого дуба", „Іван Мазепа", „Льодолом" й іншими, пера усім відомої Мирослави Ласовської-Крук, нетерпеливо очікували дня 21-го травня ц.р., коли сюди мала завітати до Лос Анджелесу письменниця Мирослава Ласовська-Крук.

Літературний вечір, влаштований Українським Конгресовим Комітетом Америки, Відділ Лос Анджелес, відкрив голова Відділу д-р Олег Сацюк, коротко накресливши літературну творчість й суспільно-громадську діяльність письменниці, тричі нагородженої Літературним Фондом ім. Івана Франка. Він також розповів кілька теплих особистих епізодів із їхнього перебування в Арґентині.

М. Ласовська-Крук розповіла про своє гаряче бажання описати найславніші часи нашої доби та, на її думку, конечну потребу такого твору, особливо двома мовами: українською і англійською, якраз тепер в час святкувань 1000-ліття Хрищення України. Вже хоч із виключно політичної точки погляду такий твір було необхідно видати і розповсюднити в англомовний світ. Тож і зродилась драма „Володимир Великий", з перекладом на англійську мову Анни Троян, передмовами українською мовою проф. Валеріяна Ревуцького, англійською мовою д-ра Джеймса Рейні, та ілюстраціями Богдана Головацького.

Авторка прочитала вступ до драми „Володимир Великий". Частину першої дії прочитали українською мовою д-р Богдан Крук, а англійською мовою Зена Рихтицька. Уривки з другої та третьої дії прочитала письменниця.

Після закінчення Літературного вечора д-р Сацюк запросив присутніх на каву і печиво, приготоване панями Марією Білий та Наталкою Якимів. Після перекуски розгорнулася жвава дискусія; письменницю засипали численними питаннями та висловлювали своє захоплення.

Опублікували...

(Закінчення зі стор. 1)

також наш земляк Віталій Коротич, теперішній головний редактор популярного і добре редаґованого журналу „Огоньок", соціолог Тетяна Заславська, економіст Абель Аґанбеґян, історик Юрій Афанасьєв, публіцист Федор Бурлацкі, драматург Міхаїл Шатров і економіст Ніколай Шмелєв.

Якщо йдеться про В. Коротича, то він все ж таки буде учасником цієї, як кажуть партійні речники, важливої конференції, але в числі делеґації від міста Херсону.

В п'ятницю вечором, 3-го червня, совєтське пресове агентство ТАСС поінформувало, що Московський комітет компартії змінив рішення багатьох районових партійних організацій в результаті чого до списка були втягнені замість прихильників перебудови і гласности, чимало членів зі „старої ґвардії" Компартії, що їх висунули місцеві партійні організації. Цікаве при тому ще й те, що вони належать до старої бюрократичної машини, яка повною парою працює проти перемін в СССР, проти відкритого суспільства, збільшення свобід тощо, побоюючись, що такі зміни можуть некорисно впливати на їх особисті посади, що їх вони досі займають.

Західні політичні спостерігачі тому скептично прийняли нібито вияснення другої після генерального секретаря ЦК КПСС особи в Політбюрі Єгора Лігачова, який в місті Тольятті заявив, що поголоски про нібито існування опозиції до реформ М. Горбачова неправдиві. Всю вину він зіпхав на „ворожі кола на Заході", які дуже багато говорять про різницю в поглядах серед керівників Совєтського Союзу. „Ті, які говорять про ці справи є напевно ворогами Совєтського Союлзу", — заявив Є. Лігачов.

Виходить...

(Закінчення зі стор. 1)

історія християнства в Україні подана у хронологічному порядку. Кожний розділ попереджують короткі вступні статті про події в Европі і в Україні і про стан християнства в даному періоді. Незвичайно важливим є факт, що у кожному розділі подано список церков і монастирів, які були збудовані у даному періоді і які збереглися до нашого часу, як архітектурні пам'ятки, а в останньому розділі є повний список зруйнованих большевиками українських православних і католицьких монастирів і церков.

Рівнож подано список всіх відомих митрополитів і єпископів та володарів України — українських князів і гетьманів.

У книжці є 428 чорнобілих і кольорових фотографій, між якими є фотографії цінних мистецьких церковних пам'яток. На твердій обкладинці — собор св. Софії у Києві у природніх кольорах на голубому тлі, а напис золотими літерами. На кінці збірника є покажчик понад 2,500 імен і назв.

Ред. О. Зінкевич, розповідаючи зі захопленням про це видання, особливо підкреслює те, що у збірнику-енциклопедії містяться повні списки всіх зруйнованих совєтськими властями монастирів з усіми датами і даними скільки у них було ченців чи монахинь.

Тому ми ставимо йому питання звідки упорядчики книжки дістали такі важливі для історії нашої Церкви дані. Ред. О. Зінкевич виясняє, що в архівах УВАН знаходяться матеріяли о. Митрофана Явдося, який зібрав список зруйнованих в Україні церков і монастирів Української Православної Церкви, і він був надзвичайно допоміжним при складанні цієї енциклопедичної хронології.

Це однак лише одна частина інформації, а нам цікаво, що було основним джерелом. Довідуємося, що цим джерелом була „Повість временних літ" (яка, до речі, досі не перекладена на українську мову) „Галицько - волинська літопись" та історичні твори таких авторів як Михайло Грушевський, Микола Чубатий чи Іван Власовський. Питаємося ред. О. Зінкевича, в який спосіб відбувалося редаґування такого збірника, коли до того було причетних ряд співробітників. Отож відбувалося воно так, що на підставі ряду основних творів окремі члени редколеґії вибирали події, списували все, що торкалося цієї події, відтак це порівнювали з іншими даними, а коли були розходження тоді консультувалися знавців історії. Він підкреслює при тому, що без цілого ряду співробітників і без допомоги А. Сороковського не можна б було підготовити такого збірника в англійській мові. Ред. О. Зінкевич також зазначує, що збірник є чисто інформативним виданням, де хронологічно дата за датою подається це, що діялося, і це дає знаменитий інформативний матеріял для чужинців.

Тут ми ставимо чергове питання нашим гостям — для кого призначений цей збірник інформації. Нам з'ясовують, що книжка є для дослідників, для зацікавлених українською церковною архітектурою (бо в збірнику вперше опубліковано знімки соток українських церков), для бібліотек і для всіх кому хочемо довести нашу окремішність.

Розуміється, ця енциклопедична хронологія в англійській мові — це знаменитий і потрібний подарунок для визначних діячів науки чи політики неукраїнців і тому коли книжка появиться треба конче знаходити спонзорів серед нашої спільноти, які будуть закуповувати її для чужинців.

Коли ми при цій темі, хочемо знати, яке фінансування такого видання. Отож книжку фінансує Видавництво „Смолоскип", а видають спільно „Смолоскип" і Крайовий Комітет Тисячоліття. Перший наклад буде коштувати приблизно 60,000 дол., а її продажна ціна від примірника буде 50.00 дол.

Наші гості з радістю інформують нас, що заки вони зайшли до редакції „Свободи" відвідали Екзекутиву Українського Народного Союзу і дістали від її членів запевнення повної моральної підтримки. Також УНС уможливив фінансово, щоб це видання появилося в призначеному часі.

А далі вже залежить від української громади, щоб цю так потрібну книжку розповсюднити якнайскорше та використати її для інформування чужинців про історію українського християнства.

Наші гості з притиском зазначують, що ця книжка в ніякому випадку не конкурує з іншими виданнями в англійській чи українській мовах, які появилися чи появляться для відзначення 1000-річчя. Це чисто інформаційний збірник, де події подані хронологічно, прикрашені фотографіями і мапами, а передусім кожний із десяти розділів подає однаково вступну статтю з поясненням, а відтак політичну і релігійну ситуацію даного періоду в Европі і політичну ситуацію в Україні з поданням списка володарів світських та церковних даного періоду.

Ця книжка появляється наразі лише англійською, мовою, але як завважує ред. О. Зінкевич, з принципових мотивів добре було б її видати також українською. Однак тут треба знову меценатів чи мецената, щоб подарував на ту ціль 20,000 дол.

Пастора...

(Закінчення зі стор. 1)

тора Володимира Савчука, а в середу був похід націй із прапорами. Український національний прапор несла в парі з американським прапором і прапорами багатьох народів світу молода українка, Міріям Савчук.

У п'ятницю, 10-го червня, відбулися вибори проводу ради. Президентом знову обрано пастора д-ра Карла МекІнтаєра, першим віцепрезидентом д-ра І. Гіроса з Бразилії, ґенеральним секретарем д-ра Дж. С. Моріса з Голляндії. Від Української Баптистської Церкви пастора О. Гарбузюка обрано одним з віцепрезидентів, а пастора Володимира Домашовця обрано членом екзекутивного комітету.

Гаслом конґресу було: „Щоб були всі одно: як Ти, Отче, в Мені, а Я - у Тобі, щоб одно були в Нас і вони, — щоб увірував світ, що Мене Ти послав".

Про конґрес писала американська преса, передавала телевізія й радіо, а в Україну про перебіг конґресу передано через „Голос Америки". Наступний конґрес ради вирішено мати у Ванкувері, Канада, в серпні 1990 року.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що в суботу, 4-го червня 1988 р. в Arlington Hts. Ill. на 92-му році життя відійшов від нас у Вічність
наш Найдорожчий
БАТЬКО, ДІДУСЬ
бл. п. інж.
ВАСИЛЬ МОРОЗ
Горем прибиті:
син — РОМАН з Родиною
ПОХОВАНИЙ на Українському Національному цвинтарі у Вашінгтоні, Д. К.

В ПОЛІТИЧНОМУ ЖИТТІ Америки після передвиборів настала коротка передишка. Тепер кандидати на президентську номінацію підготовляються до Конвенції своїх партій, де їх офіційно будуть іменувати кандидатами до вибору на президента ЗСА. Демократичний кандидат Майкл Дукакіс починає наголошувати проблему наркоманії, а республіканський кандидат Джордж Буш пропагує підтримку для етнічних меншим у їхніх економічних стремліннях.

БАНКОВА ІНДУСТРІЯ В ЗСА стала ще один раз переможцем у своїх намаганнях поширити свої можливості в торгівлі цінними паперами. Сталося це в наслідок того, що Верховний Суд підтримав попереднє рішення Федеральної ради валютних резерв, яким дозволяється банкам на обмежену торгівлю цінними паперами. Довідавшись про рішення, банки зразу розпочали братися за торгівлю цінними паперами.

Українська суботня школа при ХОС у Куритибі

Виступає українська фольклорна дитяча група з Куритиби.

Після Першої світової війни до Бразилії прибула велика кількість українських патріотів, які щиро взялися за культурно-освітню працю в колоніях-поселеннях, де були великі скупчення наших імігрантів-хліборобів. Вони організували українські школи, вчили дітей та молодь української мови, історії та географії України. Вони трудилися щиро та віддано, переборюючи трудноці бідного імігрантського життя. Першими нашими вчителями-піонерами були: Валентин Пантелеймон Куц, Олександер Луценко, Сергій Савицький, Пилип Бак, Степан Кобилянський та Ілля Горачук. Всі вони працювали для української громади аж до кінця їхнього життя. З переходом осідку Хліборобсько-Освітнього Союзу до м. Куритиби, де є велике скупчення наших людей, культурно-освітня праця ніколи не припинилася.

Після Другої світової війни до Бразилії приїхало дуже багато українців. Ті, що опинилися в Куритибі, включилися в активну працю Хліборобсько-Освітньо го Союзу. Дуже часто для нашої молоді читалися лекції з української мови та літератури, історії, географії України. Викладачами були Степан Кобилянський, Клавдія Ващенко, Ілля Горачук, інж. Софрон Волошин та Мирослав Сисак. З ініціятиви Жіночої Організації при ХОС-і, перші курси української мови відбувалися під час шкільних вакацій, а потім вирішили організувати українську суботню школу, яка існує в м. Куритибі понад 20 років. Великий поступ у праці зробила наша суботня школа в роках 1967-74, коли головою Жіночої Організації при ХОС-і була Євгенія Бовкаловська-Мазепа, здібна, працьовита та з неперевершеними організаторськими здібностями. Хочу згадати вчителів, що працювали в нашій школі, а саме: Надія Сенник, Наталія Лиса, Марія Мудрик, Іванна Борушенко, Ольга Горачук, Степан Плахтин, Петро Єдин, Адам Баран, Надія Музика, Анна Луців, Марія Кирилович Волошин, Наталія Кирилович Волошин Крефер, Аврора Іванків Коза, Степан Кравчук, Павліна Милусь, Леся Федусенко, Таїса Плахтин та Соня Ліщинська-Геттер.

Тепер наша суботня школа має 150 учнів різного віку, починаючи від садочку. Садочок самостійно ведуть колишні учениці нашої школи Анна Мазепа, дочка директорки суботньої школи Євгенії Б. Мазепи, та Одеса Волощук. Навчають у школі: Євгенія Б. Мазепа, Ангелина Д. Чечко, Мірна Слава, Лідія Єдин, К. Волошин Ковалюк, Анна Навроцька-Ковалюк та Тетяна Бащин (вишивки). Учительки нашої школи в минулому й тепер організовували різноманітні курси: писанкарський, українських художніх вишивок, різьби та випалювання на дереві. Вони вели ці курси безкоштовно, передаючи свої знання та досвід молодшій генерації українського походження. В минулому не мали відповідного приміщення для школи. Плянувалася будівля школи, але бракувало грошей. На допомогу прийшов Хліборобсько-Освітній Союз. Наша управа продала один терен, що належав ХОС-у, а виручені гроші подарувала на будову школи. З фінансовою допомогою прийшло багато людей доброї волі. На особливу подяку заслуговує колишній голова Союзу Іларій Безручка за княжий дар на будову суботньої школи та особистий догляд під час будування. Ми мали і маємо великий брак шкільних підручників. Цього року кількість учнів збільшилася, але наші довгождані Букварі вже вийшли з друку і наші початківці будуть забезпечені. Маємо приємну несподіванку: Климентій Чорнобай та Дарця Білоніцька добровільно зголосилася працювати в суботній школі.

5-го грудня 1987 р. в польовій домівці ХОС-у школа відзначила закінчення шкільного року. Директорка Євгенія Б. Мазепа приготувала цікаву святочну програму. Першою точкою програми було підняття прапорів: бразилійського, штату Парани та національного українського. При цій нагоді школярі та присутні гості проспівали славні: бразилійський, український та суботньої школи. Промовляли голова ХОС-у Богдан Савицький та Іларій Безручка про велику важливість вивчення української мови для дітей та молоді. Другою точкою було посадження символічного дубка, якого посадили наймолодші учні школи. Хочу згадати, що інж. агроном Петро Єдин придбав для польової домівки 300 фруктових та декоративних дерев, а голова домівки Мирослав Мазепа, при допомозі одного помічника, посадив ті дерева. Третьою точкою програми була художня частина, яка відбулася у спортовій залі домівки. Діти виступили з кількома українськими танцями, а потім учениці продемонстрували ритмічну гімнастику в супроводі українських мелодій. Учениця школи Луїза Запотічна продеклямувала поезію Т. Шевченка „Село". Гарна була інсценізація зі св. Миколаєм, яку підготовили старші учні. Жерсон Едуард Костінь гарно вив'язався з цієї ролі, з'явившись на залі в одежі св. Миколая, в супроводі ангелів і чортиків — на потіху нашій малечі. Св. Миколай власноручно роздав подарунки дітям, що добре вчидися протягом року. Через те, що учні суботньої школи відходили на довгі літні вакації, які кінчаються аж по Новому Році, дирекція школи вирішила відзначити знаменну дату — 1000-ліття Хрищення Руси-України. Доповідь на цю тему зробила Ангелина Чечко. Співом „Боже Великий" закінчилося свято. Члени Жіночої Організації та матері наших учнів щедро вгощали учнів та запрошених гостей смачними перекусками.

Хочу зауважити, що майже всі, що беруть участь у нашій фолкльорній групі „Барвінок", були і є учнями української суботньої школи — старші в минулому, а молоді в сьогоднішньому часі. Їхні успішні виступи для наших земляків по містах Північної Америки та Канади, для нас, українців Бразилії, — велика радість.

Ангелина Чечко

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" — „Краковія" СК — 4:1

Юніон, 10-го червня. — Були це змагання за чашу округ Ню Джерзі-Ессекс-Юніон-Морріс, в яких І-ша дружина „Ч. Січі" заслужено перемогла своїх польських конкурентів солідним вислідом — 4:1. Протягом тієї зустрічі „Січовики" диктували умови гри, в якій контролювали середину площі, здебільшого атакували з глибини.

Конто голів для „Ч. Січі" відкрив Брієнза в 40-ій хвилині з гарної акції А. Бакуна і Сакевича. Ще до перерви наші футболісти створили кілька критичних ситуацій під воротами „Краковії", але м'яч із стрілів А. Бакуна, Білецького неслухняно оминав ціль або його в останній секунді вибивали майже з лінії воріт оборонці суперника. Спосіб гри не змінився й після перерви, за винятком того, що польські футболісти почали зловживати правилами і цим самим стягати на більшу увагу судді. В 50-ій хвилині з чергового „сольового" рейду з м'ячем Сарджент, врешті, закінчив здобуттям голя — 2:0. В дальшому ході змагань окремі футболісти гостей вдавалися до грубости, за що суддя усунув з гри одного, кілька були попереджені жовтими картками. В 60-ій хвилині напад „Краковії" провів чергову контратаку, з якої здобув, як пізніше виявилося свого почесного голя. В кінцевій фазі тієї емоційної зустрічі в 76-ій хвилині Білецький і у 85-ій д-р В. Бакун встановили вислід 4:1.

Склад „Ч. Січі" в цих змаганнях: Хамуляк, Дворський, Фонг, Торій, Брієнза, Каміка, А. Бакун, Білецький, Сарджент, Сакевич, В. Науменко, д-р В. Бакун, Василак, Т. Науменко. Провідник В. Бакун.

(от)

УСК Ню Йорк — Метрос СК — 1:2

Ню Йорк, 1-го червня. — Ці змагання наша дружина грала в жалобі після несподіваної смерти свого визначного 28-річного футболіста Данієля Ередія, який помер внаслідок розриву жилки в голові.

У звітових змаганнях наша дружина мала легку перевагу в грі, але напад не зумів втілити цю перевагу на конто голів. Єдиного голя для УСК-у здобув Гомез. При стані 1:1 у 86-ій хвилині суперники вдало використали кутовий коп, з якого їх штопер Сувел головою здобув вирішального голя. Тепер у фіналі за чашу Гаррі Сандерса „Метрос" зустріне Н. Й. Атлетік Клаб.

УСК Ню Йорк — Квінс СК — 0:3

В неділю, 5-го червня, І-ша дружина УСК-у зазнала чергової поразки з клюбом Квінс в змаганнях за першенство II-ої дивізії Космополітальної ліги. Після тієї програної наша дружина опинилася на останньому місці в показнику табелі ігор, але має ще тепер залеглі змагання і можливість у випадку перемог зайняти краще місце у дивізії. Друга дружина перемогла резерву Квінс вислідом — 2:0.

С. К.

СК СУМ „Крилаті" — Кавалірс СК — 0:5

У неділю, 5-го червня ц.р. остаточно закінчилися розгривки І-ої дивізії „Істерн Дистрикт Сакер Ліг" Ню Йорк. В останній зустрічі І-ша дружина СК СУМ „Крилаті" зазнала високої поразки — 0:5, і таким чином закінчила цьогорічний сезон на шостому місці.

Кінцевий показник табелі ігор І-ої дивізії:

	Точок	Голів
Кавалірс СК	24:4	49:17
Йонкерс Португіз	21:7	33:13
Моунт Вернон СК	15:13	21:21
Чілє 83 СК	14:14	25:21
Тумі СК	12:16	18:23
СК СУМ „Крилаті" Йонкерс	10:18	15:40
Кольомбіян СК	9:19	15:32
Йонкерс СК	8:20	18:27

С.В.

Українські футболісти здобули чашу СССР

У суботу, 28-го травня в Москві на стадіоні „Динамо" відбулися фінальні змагання за чашу СССР, в яких зустрінулися місцевий клюб „Торпедо" з українським клюбом „Металіст", Харків. У цьому фіналі, як пише кореспондент київської „Спортивної Газети", ч. 64, Трофименко, „було все — і надмірні емоції, й холодний розрахунок, і прагнення масовими атаками зім'яти суперника, й намір упіймати його на контратаці... Але головне, звичайно, що були внутрішня напруга, прискорений пульс і підвищений тиск гри. Лише дружина, здатна витримати такі випробування, й може зійти на чашову вершину..."

Таким чином футболісти харківського „Металіста вперше у своїй історії стали володарями однієї з найпочесніших чаш імперії — чаші СССР.

Харківські футболісти є четвертою дружиною з України, що повернулися з Москви, де традиційно проходять фінали, з тією кришталевою чашею. Попередні переможці були Київ, Донецьк і Львів.

Склад „Металіста" Харків: Кутепов, Яловський, Романчук, Панчишин, Деревинський, Іванов, Хагба, Буряк, Ващенко, Баранов, Якубовський, Тарасов, Аджоєв. Головним тренером дружини є Є. Лемешко.

Юнацька збірна України здобула чашу ім. Яшина

В містах Дубоссари і Криуляни, що в Молдавії, відбувся 3-ій з черги турнір збірних юнаків республік і міських рад Товариства „Трудові резерви". У складах збірних змагалися юнаки 1971 року народження. Згідно з вислідами, збірна України знову здобула чашу ім. Льва Яшина. В дорозі до фіналу українські юнаки перемогли Білорусію — 4:1, Ленінград — 6:0 та закінчили ремісом із збірною Росії — 0:0. Здобувши перше місце в підгрупі, збірна юнаків України автоматично закваліфікувалася до фіналу, в якому зустрінула збірну юнаків Грузії. Фінальна гра пройшла напружено, хоча перевага українських футболістів відзначувалася протягом усієї гри. Долю зустрічі вирішив єдиний гол, який здобув київський студент Юрій Ющук. Крім нього в складі збірної України виступали такі юні футболісти: Ю. Левчук і І. Кабанцев (Київ), О. Коваленко, В. Григоров, О. Логвинов, О. Поспєлов та А. Буцький (Харків), М. Демянчук (Львів), І. Рудий (Вінниця), П. Решетник (Чернівці), С. Яковчук (Рівне), Є. Манько, Ю. Колосовський (Донецька обл.), І. Килиминченко, О. Польовий (Одеська обл.). Готували збірну: Ю. Роменський і В. Поліщук.

(от)

Щоб наші...

(Закінчення зі стор. 2)

Свого часу я брав участь в екскурсії на Україну. У Києві наша провідниця на самому початку запитала прегарною українською мовою, якою мовою давати пояснення — українською, чи англійською? Зразу ж кілька наших немолодих українок заявили, що вони воліють англійську мову. Це ділялося в столиці України, Києві, а учасниками події були, з одного боку, українські еміґранти, а з другого — молода, освічена, ввічлива, яка добре володіла українською мовою, українка. Чому так сталося? Чи не тому, що ми говоримо одне, а робимо інше?

Я спостерігав ще й таке явище: час від часу в бюрі СКВУ молоді люди помагають робити висилку пошти. Коли до них заговорити по-українськи, вони відповідають своєю мовою, мовою своїх батьків. А між собою — говорять по-англійськи. І таке майже на кожному кроці. Можна зрозуміти, що молодим, тут народженим і вихованим, легше розмовляти по-англійськи. Але ж що дається легко? Легко, отже, й зберігати свою рідну мову, закріплювати її в щоденному житті.

Нещодавно в Торонто відбувся фестиваль українських фільмів, в якому брали участь поет Іван Драч і кінорежисер Юрій Іллєнко. Публіку складали виключно українці. А ось вступне слово організатори-торонтонці говорили по-англійськи. По-англійськи теж намагався говорити Ю. Іллєнко, але йому це не виходило й він переходив на гарну українську мову. Постає питання: чому в зустрічі з українськими культурними діячами з України ми не спілкувалися виключно українською мовою?

Зовсім свіжий приклад: 19-го травня ц. р. у Торонто, в залі Інституту св. Володимира, з ініціятиви Клюбу Українських Професіоналістів і Підприємців, відбулася зустріч українців з представником посольства СССР в Оттаві, Бугаєвським. На зустріч, на хвилях гласности й перебудови, прийшло чимало українців серед них багато старших віком. З присутніми привітався Бугаєвський добірною українською мовою. А далі перейшов на англійську, бо так домовилися з організатором зустрічі. Англійська мова зустрічі була причиною, що декілька старших українців залишили залю. Постає питання: Чому така зустріч не відбулася в рідній, знаній нам українській мові? Я б сказав, що така зустріч, коли б навіть представник посольства не знав української мови, коли б він знав тільки російську, побіч англійської, то й тоді ми, українські учасники зустрічі, повинні б послуговуватися своєю, українською мовою. Для підкреслення, що Україна — не провінція, а країна, держава, хоч і з небажаним нам сьогодні устроєм. Чому ми, українці, під час зустрічі з українцем не говорили один з одним рідною мовою?

Зі сказаного можна зробити висновок: часто-густо наші слова розминаються з ділами. Щоб цього не було, ми, декляруючи нашу любов до рідного слова, мусимо ним послуговуватися скрізь і кожного часу, коли українці спілкуються з українцями. Добрий приклад цього дають українські кредитівки, в яких, як правило, діловою мовою клієнта і службовця, є українська мова. Так повинно бути й у всіх наших громадських, культурних та інших установах, організаціях, так повинно бути між товаришами-українцями, знайомими. А початок цьому має дати українська мова між батьками й дітьми.

Щоб наші слова не розминалися з ділами.